

A következő tanév elején Péterrévére helyeztek. Második félévben saját kérésemre Szenttamásra. Akkor még mindenhol tanerőhiánnyal küszködtek. Bátyámnak meghalt a felesége, és egy hathónapos kisfiú maradt utána. Kértem a járási tanácsost, ha lehet, helyezzenek Szenttamásra, mert bátyám dolgozott, míg én tanultam, és most szeretnék mellette lenni. Jó ember lehetett, megsajnálta, és áthelyezett Szenttamásra.

Hogyan kerültem Péterrévére? Moholon megismerkedtem Faragó Katalinnal, egy moholi születésű tanítónővel, aki Péterrévén tanított. A tanév vége felé azt ajánlotta, kérjünk helycserét:

– Én hazakerülnék édesanyámhoz, te meg úgy sem vagy otthon, de bekerülnél az óbecsei járásba – mondta.

Az ötletét elfogadtam, beleegyeztem a helycserébe. Faragó Katalin kolléganővel egy szám alatt adtuk be a kérvényünket. A folyamat vége az lett, hogy a kolléganőt nem helyezték Moholra, de engem áthelyeztek Péterrévére. Nem volt mit tennem, mennem kellett, pedig Moholt már megismertem, megszerettem. A házinénim, Gonczlik néni nagyon szeretett, mert öt gyermeke Magyarországon élt, a második világháború után viszont lezárták az országhatárt Magyarország felé, a családtagok nem látogathatták egymást. A legfiatalabb lánya tanítónő volt, és a jó öreg néni többször mondogatta nekem:

– Magát az Isten küldte nekem Verácskám helyett!

Vasárnaponként, amikor hazalátogatásom után a kései vonattal megérkeztem a téli időben, még ha késett is a vonat, meleg teával várt. Hiába mondtam neki, ne fáraszsa magát.

– Majd az én Verácskámnak is valaki jót tesz – mondogatta.

A jó öreg Gonczlik házaspár valamikor jól menő rőfösüzletet vezetett. Sivár, magányos öregségükben úgy gondoskodtak magukról, hogy a régi bolti pultból két koporsót csináltattak, melyek a padláson álltak. Megköszöntem Gonczlik néni szeretetét, és átpakoltam Péterrévére, ahol Faragó kolléganő bevett a bérelt lakásába.

Péterrévén Király Pista bácsinál laktunk, az volt a legszebb ház a főutcán. Hatablakos, nagy szárazkapu bejárattal. A bácsi nyolcvanhét-nyolc éves volt, egyedül élt. Felesége már régen eltávozott, családja nem volt. Ha otthon voltunk, szeretett mesélni a régi időkről, milyen

•

volt, mikor Rómában járt, olyan öltönyt varratott, amit megérkezésekor kifordított, és ünneplő ruha lett belőle. Minden áldott reggel ment a hét órai szentmisére, napközben az udvarban üldögélt. Egy rokona hordta számára az ebédet. Hiszem, nem volt lényeges számára a csekélyke lakbér, amit fizettünk; feltételezem, hogy csak azért adta ki az egyik szobát, hogy a nagy házban ne legyen egyedül. Az akkori jómódú polgári házakban még alsó épület is volt az udvarban.

Péterrén is harmadik osztályt kaptam, ami jó volt, mert már gyűjtöttem tapasztalatot. Az úgynevezett kisiskolába osztottak be, a kezdőket mindig a kihelyezett épületekbe sorolták.

Moholon idősebb, családos kolléganőkkel dolgoztam. Péterrén sok fiatal kolléga tanított, a legtöbbjüket ismertem a szabadkai képzős időszakomból: Hadnagy Aranka, Sörös Gizella, Deli Nándor, Szabó József, Raffai Jóska. Moholon még 1948-ban is be lehetett surranni a templomba, de Péterrén előre figyelmeztettek a kolléganők, hogy nem ajánlatos megközelíteni a templomot. Moholon Magó Vali kolléganő, akitől átvettem az osztályt, bevezetett a plébános úrhoz, bemutatott mint kezdő tanítónőt, a plébános szívélyesen üdvözölt. Péterrén kipellengézték azt a pedagógust, aki karácsony napján ünneplőben öltözve ment tanítani. Moholon 1948 decemberében, mikor az igazgatónk a családja védőszentjének napját (svečart) ünnepelte, az egész tantestület ment hozzájuk köszönteni az ünnepet. Engem is hívtak, hogy feltétlenül menjek, mert ez a hagyomány náluk. A véletlen vagy nem tudom minek folytán a pravoszláv pap (pópa) mellé ültettek. Még zavarban is voltam, nem tudtam, mit kell ilyenkor mondani.

Ha az ember idegen településre kerül, mindig előbb a különbségeket veszi észre, melyben az a hely eltér a szülőfalujától. Még a névadásban is minden településnek egyedi hagyományai, szokásai vannak. Péterrén közkedvelt névnek számított a Cecília, becézve Cili, Szenttamáson ez a név nem volt divatban.

Mielőtt beilleszkedtem volna a péterrévei munkaközösségbe, átkerültem Szenttamásra.